

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. (Dnevni red učiteljskega zborovanja za šolski okraj mesta Ljubljane, ki bo dne 2. maj, srpana 1891. l. ob 8. uri dopoldne v mestni dvorani.

1.) Določitev predsednikovega namestnika in volitev dveh zapisnikarjev.

2.) Opazke c. kr. okrajnega šolskega nadzornika prof. Levca o nadzorovanih šolah.

3.) Vzprejemna preskušnja v srednje šole.

Predavanje c. kr. okrajnega šolskega nadzornika.

4.) Izbor učnih knjig in beril za šolsko leto 1891/2.

5.) Poročilo knjižničnega odbora o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice.

6.) Nasveti o nakupu novih knjig za okrajno učiteljsko knjižnico. Dotične nasvete je najkasneje do 28. roznika t. l. pismeno naznaniti knjižničnega odbora načelniku učitelju Fr. Kokalju.

7.) Volitev knjižničnega odbora za l. 1891/2.

8.) Volitev stalnega odbora za l. 1891/2.

9.) Volitev dveh zastopnikov učiteljstva v c. kr. mestnem šolskem svetu za dobo 1891—1897.

10.) Volitev dveh odposlancev za prihodnje deželno učiteljsko zborovanje.

11.) Samostalni predlogi, katere je najkasneje do 28. roznika t. l. pismeno zglasti pri stalnem odboru.

Iz Postojne. Vabilo k okrajni učiteljski konferenciji, katera se bo vršila dne 8. maj, srpana t. l. ob 10. uri dopoldne v tukajšnjem šolskem poslopju s sledečim vzporedom:

1.) Nagovor predsednika in imenovanje namestnika ter volitev dveh zapisnikarjev.

2.) Priobčilo nadzornikovo o stanju šol.

3.) »Kaj ovira dober uspeh v ponavljalnici; kako bi se morala ista preustroiti, da bi dosegla svoj namen?« Poroča g. Štefan Primožič.

4.) »Kako je učitelju v l. šolskem letu postopati, da si prisvoje učenci dobro podlago v branji in pisanji?« Poroča gđ. Marija Mlakar.

5.) Poročilo o okrajni učiteljski knjižnici.

6.) Volitev novega knjižničnega in stalnega odbora.

7.) Volitev treh odposlancev v deželno konferencijo.

8.) Samostojni nasveti, kateri se morajo c. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku naznaniti vsaj 3 dni pred zborovanjem.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni dne 17. velikega travna 1891.

Opazka. Ker bo konec šolskega leta ostavil naš okraj jeden gospodov zastopnikov učiteljstva v c. kr. okrajnem šolskem svetu, zato naj si blagovolé gg. tovariši in tovarišice na željo blagorodnega gospoda c. kr. okrajnega šolskega nadzornika vplesti v vsopred še nastopno točko:

Dopolnilna volitev jednega zastopnika učiteljstva za c. kr. okrajni šolski svet za ostalo dobo treh let. Ta točka je v vabilih, koja so že odposlana, izostala, ker ta prememba še ni bila znana poprej.

Iz litijskega okraja. Okrajna učiteljska konferencija za litijski okraj se bo vršila dne 8. malega srpana t. l. ob 9. uri dopoldne v litijskem šolskem poslopju. Razven navadnih točk so na dnevnem redu sledeče razprave:

1.) »Pouk in vzgoja v ljudski šoli« poroča učitelj g. Kremžar.

2.) »Rečna in slovnična obravnava berilne vaje 'Hvaležni rejenec'«, razlaga nadučitelj g. J. Jeglič.

3.) Poročilo o podrobnih učnih načrtih za realije.

Iz Krškega. Letošnja okrajna učiteljska konferencija za krški šolski okraj bo v sredo dne 15. maj, srpana 1891. l. v šolskem poslopju v Krškem. Začetek točno ob 9. uri dopoldne.

Vspored:

1.) Volitev dveh zapisnikarjev za prihodnje leto.

2.) Poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika o šolstvu v okraju.

3.) Obravnava nastopnih predmetov:

a) O šolski higijeni. — Poročilo c. kr. okrajnega zdravnika g. dr. J. Kersnika.

b) O lepopisji v ljudski šoli. — Poročevalec g. Iv. Levca.

c) Razgovor o vprašanih letošnje deželne učiteljske konferencije. — Poročevalci se določijo pri konferenciji.

4.) Določilo učnih knjig in učilnih sredstev za šolsko leto 1891/92.

5.) Poročilo knjižničnega odbora o stanju, uporabi in računu okrajne učiteljske knjižnice.

6.) Volitve:

a) stalnega odbora,

b) knjižničnega odbora,

c) delegatov k deželni učiteljski konferenciji.

7.) Posamezni nasveti s posebnim ozirom na letošnjo deželno učiteljsko konferencijo. Ti nasveti se morajo vsaj do 12. malega srpana t. l. poslati stalnemu odboru (v roke c. kr. okrajnega šolskega nadzornika) v Krškem.

Iz kranjskega okraja. Dnevni red za uradno učiteljsko konferencijo za kranjski šolski okraj, katera bo dne 22. malega srpana 1891. l. ob 9. uri dopoldne v Kranji.

1.) Otvoritev konferencije in volitev dveh zapisnikarjev za jedno leto.

2.) Poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika o stanju šolstva.

3.) Učni načrt za drugi deželni jezik na štirirazrednicah. Poroča g. nadučitelj Frančišek Papa.

4.) Določitev učne stvarine za realije na jedno-razrednicah. Poroča v imeni dotičnega odseka gospod učitelj Anton Rozman.

5.) O šolski higijeni. Predava c. kr. okrajni zdravnik g. dr. Edvard Šavnik.

6.) Poročilo o učilih v znanju sklepa zadnje okrajne konferencije po nasvetu nadučitelja g. Luke Jelenca.

7.) Določitev učnih knjig za šolsko leto 1891/92.

8.) Poročilo knjižničnega odbora o stanju, uporabi in računu okrajne učiteljske knjižnice. — Nasveti o nakupu novih knjig naj se pisмено stavijo vsaj tri dni pred konferencijo g. predsedniku tega odbora.

9.) Volitev knjižničnega odbora za jedno leto.

10.) Volitev stalnega odbora učiteljske konferencije za jedno leto.

11.) Volitev treh odposlancev učiteljstva k deželni učiteljski konferenciji.

12.) Samostalni predlogi, katere je pisмено staviti vsaj tri dni pred konferencijo do stalnega odbora.

Iz kočevskega šolskega okraja. (Izv. dop.)

Dočim se dandanes vzlasti po mestih gleda na to, da se šolski pouk začenja ob takim času in da traja samo toliko ur, kolikor zamorejo to telesne moči šolske mladosti prenesti; dočim se osobito na pravo urejanje šolskih počitnic ozira, da se izogne veliki vročini meseca malega in velikega srpana, spoznavši, da v soparno-zaduhlem šolskem zraku, kjer je toplota 22—24° R, ni mogoče uspešno delovati niti učencem niti učiteljem — olajšuje in zboljšuje se trud in delo šolski mladini in učiteljskemu osebju.

Kako pa pri nas na deželi?

Da nimamo na deželi niti tako visoko in zračno zidanih šolskih sob, kakor po mestih, da nimamo v obče tako omejeno urejen šolski obisk, kjer se v vsaki sobi samo določeno število šolske mladine poučuje, to vsak vé; ampak da moramo čestokrat v neprimerno nizkih in zaduhlih sobicah tako ogromno število učeč se mladine natlačiti, da se samo glave izpred klopi vidijo, to je navadna prikazen.

Opazujmo v prvo našo šolsko mladino, česa se od nje v poletnem času tirja doma in česa v šoli, kako da zadostuje svojim dolžnostim izven šole in tu, in kaj naj iz tega posnamemo?

Ko začne spomladi kukavica peti in se na deželi paša prične, od tega časa začenja se za naše kmetsko prebivalstvo doba dela in truda, ki vedno

bolj narašča, dokler o košnji in žetvi ne doseže svojega vrhunca. V taisti meri se nalaga naši mladini vedno več opravil, katera morajo izpolnjevati v pomoč svojim roditeljem. S solničnim vshodom jim je vstajati, nekoliko ur na paši živino pasti in ko je solnce že precej visoko na nebu, v vročini v šolo hoditi, kamor pridejo že utrujeni in potni. Tu se nabere polno število tako izmučenih učencev in z njimi naj učitelj po 3 in več ur zaporedoma obravnava predmet za predmetom; opoldne kratek počitek — majhno kosilce, obstoječe iz koščeka kruha, potem pa popoldne nadalje učiti se. Po šoli v najhujši vročini največkrat po celo uro daleč domov in tu je treba zopet do trdega mraka marljivo izvrševati v pomoč svojim roditeljem vsakojaka dela.

Takšno življenje ima naša šolska mladina po letu.

Ali je mogoče od nje zahtevati v tem času uspešnega delovanja v šoli? Ali je mogoče in s kakimi sredstvi se dá sploh doseči dovoljen uspeh v tem času? Ali ne zahteva človekoljubnost, da se ji to breme vsaj po mogočnosti olajša in zmanjša?

Da, ker je slednje prav lahko mogoče, ne da bi se šolski zakoni pri tem krčili in ne da bi pouk trpel, ampak bi oba le pridobila, zato naj se to zgodi:

Jesenske počitnice, sedaj začeni z dnem 15. velikega srpana ali z dnem 1. kimovca, naj se tako uredé, da se bodo začele z dnem 15. malega srpana ali vsaj z dnem 1. vel. srpana ter naj trajajo postavni čas in šolsko leto naj se začne z dnem 1. kimovca, oziroma z dnem 15. kimovca in pomagano bode: 1.) šolski mladini, ker bode v času najbolj nujnega domačega dela prosta šolskega obiskovanja in pouka ter bode mogla roditeljem doma uspešno in koristno pri košnji in žetvi pomagati, ker ji ne bode treba v največji in najhujši vročini časi po celo uro daleč v šolo hoditi; 2.) roditeljem, ker bodo mogli svoje otroke za raznovrstna dela uporabljati; 3.) učiteljstvu, ker mu ne bode treba v soparno zaduhlem šolskem zraku pri temperaturi 22—24° R brezuspešno in mučno svoje službe opravljati; 4.) uspeh šolskega pouka zboljšal in povečal bi se zdatno.

Vzlasti v našem šolskem okraju, kjer je okrajna učiteljska konferencija to že pred več leti sklenila, želeli bi bilo, da bi se kaj o tem ukrenilo, da bi se sploh kaj v korist tukajšnjega šolstva učinilo in da bi jedenkrat tudi na nas osirotene pastarke na višjem mestu oziralo se in bi se stari »Zopf« med šaro vrgel.

Ljudski učitelj.

Društveni vestnik.

Iz kranjskega okraja. Vabilo k skupščini učiteljskega društva za kranjski šolski okraj, katera

bode dne 2. malega srpana t. i. ob 10. uri dopoldne v mestni dvorani v Kranji. Vspored: